

Ministerieel besluit houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen noodwoningen te West-Vlaanderen

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, l, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009,

BESLUIT :

Artikel 1. Het ontwerp van lijst van de volgende voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten, wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009:

1° Wegens de historische, en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Noodwoning Koning Albertfonds type Zanen & Moenaert met inbegrip van aanbouw en het stuk perceel vóór de barak, gelegen te Ieper (Sint-Jan), Brugseweg 164; bekend ten kadaster: Ieper, 6e afdeling, sectie B, perceelnummers 252D, 252E2(DEEL).

2° Wegens de historische, sociaal-culturele en wetenschappelijke waarde:

- als monument:

Historisch gereconstrueerde noodwoning Koning Albertfonds type Zanen & Moenaert, gelegen te Diksmuide (Kaaskerke), Ijzerdijk 49; bekend ten kadaster: Diksmuide, 3e afdeling, sectie C, perceelnummer 259E(DEEL).

./..

3° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Noodwoning Koning Albertfonds type Jouret & Speltinckx, gelegen te Kortemark (Handzame), Handzaamse Nieuwstraat 9;

bekend ten kadaster: Kortemark, 2e afdeling, sectie C, perceelnummer 56P(DEEL).

4° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Noodwoning Koning Albertfonds type Jouret & Speltinckx, gelegen te Veurne (Veurne), Calonnegracht 10;

bekend ten kadaster: Veurne, 1e afdeling, sectie B, perceelnummer 289H(DEEL).

5° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Amerikaanse noodwoning Toekomststraat, gelegen te Wevelgem (Wevelgem), Toekomststraat 15;

bekend ten kadaster: Wevelgem, 2e afdeling, sectie B, perceelnummer 636T2(DEEL).

6° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Amerikaanse noodwoning Marktstraat, gelegen te Wevelgem (Wevelgem), Marktstraat 78;

bekend ten kadaster: Wevelgem, 1e afdeling, sectie A, perceelnummer 303X2(DEEL).

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

1) De houten noodwoning van het Koning Albertfonds, type Zanen & Moenaert, met inbegrip van aanbouw en het stuk perceel vóór de barak te Ieper (Sint-Jan) wordt beschermd als monument omwille van de:

Historische waarde:

- Als zijnde een houten noodwoning die getuigt van de moeilijke periode van de wederopbouw van de 'Verwoeste Gewesten', toen er na de Eerste Wereldoorlog een nijpend tekort aan woningen ontstaan was die steeds schrijnender werd naarmate de gevluchte bevolking huiswaarts terugkeerde. Het voorzien van houten gestandaardiseerde en demonteerbare noodwoningen zoals het nu nog bewaarde exemplaar in Sint-Jan was een poging om tijdelijk een oplossing te bieden aan het probleem van de woningnood.

- Als zijnde één van de weinige bewaarde houten barakken van het type Zanen & Moenaert die na de Eerste Wereldoorlog massaal werden opgetrokken.

- Als zijnde een noodwoning, die als een tijdelijke oplossing was geconcipieerd en hierdoor uit weinig duurzame materialen is opgetrokken maar desondanks vrij goed en in situ bewaard gebleven is.

Historische waarde, in casu de *architectuurhistorische* waarde:

- Als zijnde een type barak die speciaal ontworpen was opdat ze op een efficiënte manier opgetrokken kon worden. De barak van het type Zanen & Moenaert was een houten demonteerbare en gestandaardiseerde barak, die als een bouw pakket werd geleverd en door gespecialiseerde arbeiders in principe op één dag opgetrokken kon worden. De bewoners hadden de keuze uit verschillende types kaders die men kon gebruiken volgens de eigen gewenste indeling van de woonst, waarop geprefabriceerde muurplaten geplaatst konden worden.

Sociaal-culturele waarde:

- Als zijnde een houten barak die getuigt van de moeilijke omstandigheden waarin de teruggekeerde bevolking in de eerste na-oorlogse jaren diende te leven. De houten barak, nauwelijks 6x6m groot, diende als woning voor een volledig gezin en bleef van alle luxe gespeend.

2) De historisch gereconstrueerde noodwoning van het Koning Albertfonds, type Zanen & Moenaert, te Diksmuide (Kaaskerke) wordt beschermd als monument omwille van de:

Historische waarde:

- Als zijnde een historisch correct gereconstrueerde houten noodwoning van het type Zanen & Moenaert. Na de Eerste Wereldoorlog werd dit type barak massaal opgetrokken, maar vandaag de dag zijn er nauwelijks nog bewaard. Deze gereconstrueerde noodwoning kon historisch nauwkeurig samengesteld worden aan de hand van elementen van drie barakken van het type Zanen & Moenaert, die tot de sloop gedoemd waren.

- Als zijnde een houten noodwoning die getuigt van de moeilijke periode van de wederopbouw, toen er na de Eerste Wereldoorlog een nijpend tekort aan woningen ontstaan was. Het voorzien van houten gestandaardiseerde en demonteerbare noodwoningen was een poging om tijdelijk een oplossing te bieden aan het probleem van de woningnood.

Historische waarde, in casu de *architectuurhistorische* waarde:

- Als zijnde een type barak die speciaal ontworpen was opdat ze op een efficiënte manier opgetrokken kon worden. De barak van het type Zanen & Moenaert was een houten demonteerbare en gestandaardiseerde barak, die als een bouw pakket werd geleverd en door gespecialiseerde arbeiders in principe op één dag opgetrokken kon worden. De bewoners hadden de keuze uit verschillende types kaders die men kon gebruiken volgens de eigen gewenste indeling van de woonst, waarop geprefabriceerde muurplaten geplaatst konden worden.

Sociaal-culturele waarde:

- Als zijnde een historisch gereconstrueerde houten barak die de moeilijke omstandigheden wil illustreren waarin de teruggekeerde bevolking in de eerste na-oorlogse jaren diende te leven.

Wetenschappelijke waarde:

- Als zijnde een gereconstrueerde noodwoning, die dankzij haar minutieuze afbraak en heropbouw veel informatie oplevert inzake de opbouw van een dergelijke gestandaardiseerde barak van het Koning Albertfonds, type Zanen & Moenaert.

3) De noodwoning van het Koning Albertfonds, type Jouret & Speltinckx te Kortemark (Handzame) wordt beschermd als monument omwille van de:

Historische waarde:

- Als zijnde een zeldzame getuige van de moeilijke periode van de wederopbouw, toen er zeker in West-Vlaanderen een nijpend tekort aan woningen ontstaan was. Om aan deze woningnood een tijdelijke oplossing te bieden, werd o.m. overgegaan tot het voorzien van gestandaardiseerde barakken, zoals dit betonnen paviljoen.
- Als zijnde één van de weinig overgebleven noodwoningen van het type Jouret & Speltinckx, die bovendien bijzonder gaaf en herkenbaar bewaard gebleven is. Het type Jouret & Speltinckx werd na de Eerste Wereldoorlog vaak opgetrokken.

Historische waarde, in casu de architectuurhistorische waarde:

- Als zijnde een gestandaardiseerde noodwoning, die samengesteld is uit geprefabriceerde elementen. De buitenmuren zijn samengesteld uit betonnen stijl- en regelwerk, met invulling van betonplaten. Andere typische kenmerken van een 'Jouret' die ook hier bewaard gebleven zijn, zijn o.m. de structuur, de betonnen dakpannen, de kleine langwerpige opening naast de voordeur, de schuifraamkozijnen en de paneeldeuren.

Sociaal-culturele waarde:

- Als zijnde een noodwoning, die getuigt van de krappe behuizingsmogelijkheden na de Eerste Wereldoorlog. Net zoals vele andere noodwoningen was een 'Jouret Simple' bijzonder klein om in te wonen. Een 'Jouret' was niettemin als type onder de noodwoningen gekend omwille van zijn groter wooncomfort.

4) De noodwoning van het Koning Albertfonds, type Jouret & Speltinckx te Veurne wordt beschermd als monument omwille van de:

Historische waarde:

- Als zijnde een zeldzame getuige van de moeilijke periode van de wederopbouw, toen er zeker in West-Vlaanderen een nijpend tekort aan woningen ontstaan was. Om aan deze woningnood een tijdelijke oplossing te bieden, werd o.m. overgegaan tot het voorzien van gestandaardiseerde barakken.
- Als zijnde één van de weinig overgebleven noodwoningen van het type Jouret & Speltinckx. Dit type werd na de Eerste Wereldoorlog veelvuldig opgetrokken.

Historische waarde, in casu de architectuurhistorische waarde:

- Als zijnde een gestandaardiseerde noodwoning, die samengesteld is uit geprefabriceerde elementen. De buitenmuren, nu verscholen achter platen, zijn samengesteld uit betonnen stijl- en regelwerk, met invulling van betonplaten. Andere typische kenmerken van een 'Jouret' die ook hier bewaard gebleven zijn, zijn o.m. de

indeling, het dakspant, de houten zoldervloer, de houten binnenmuren en de paneeldeuren.

Sociaal-culturele waarde:

- Als zijnde een noodwoning, die getuigt van de moeilijke levensomstandigheden na de Eerste Wereldoorlog. Een 'Jouret' was niettemin als type onder de noodwoningen gekend omwille van zijn groter wooncomfort. Bovendien betreft het hier een 'Jouret et demi', die anderhalf keer groter was dan een 'Jouret Simple'.

5) De Amerikaanse houten noodwoning in de Toekomststraat te Wevelgem wordt beschermd als monument omwille van de:

Historische waarde:

- Als zijnde een houten woning die getuigt van de moeilijke periode van de wederopbouw toen er na de Eerste Wereldoorlog een nijpend tekort aan woningen ontstaan was. Het gebruik van weinig duurzame bouwmaterialen zorgde voor een snelle en goedkope oplossing voor een tijdelijk zeer prangende woningnood.
- Als zijnde een noodwoning, die niet met behulp van het Koning Albertfonds of een andere officiële instantie werd opgetrokken, maar er gekomen is dankzij privaat initiatief.
- Als zijnde een zeldzame houten woning die na de Eerste Wereldoorlog door Amerikanen werd opgetrokken.

Historische waarde, in casu de architectuurhistorische waarde:

- Als zijnde een houten woning met een 'porch' aan de voorkant. Een 'porch' is een karakteristiek element dat veelvuldig voorkomt bij Amerikaanse woningen. Dit portaal verleent de woning dan ook een 'Amerikaans' uitzicht. De houten woning met 'porch' vormt dan ook een buitenbeentje binnen de types noodwoningen die na de oorlog werden opgetrokken.
- Als zijnde een houten woning die ondanks het gebruik van weinig duurzame materialen, verrassend goed en in situ bewaard gebleven is.

Sociaal-culturele waarde:

- Als zijnde een private noodwoning, die opgetrokken is met weinig duurzame materialen en hierdoor getuigt van de moeilijke levensomstandigheden na de Eerste Wereldoorlog. De woning was ruimer en hierdoor ongetwijfeld aangenamer om te bewonen dan een doorsnee gestandaardiseerde barak, die door het Koning Albertfonds werd verspreid.

6) De Amerikaanse houten noodwoning in de Marktstraat te Wevelgem wordt beschermd als monument omwille van de:

Historische waarde:

- Als zijnde een houten woning die getuigt van de moeilijke periode van de wederopbouw toen er na de Eerste Wereldoorlog een nijpend tekort aan woningen ontstaan was. Het gebruik van weinig duurzame bouwmaterialen zorgde voor een snelle oplossing voor een tijdelijk zeer prangende woningnood.

- Als zijnde een noodwoning, die niet met behulp van het Koning Albertfonds of een andere officiële instantie werd opgetrokken, maar er gekomen is dankzij privaat initiatief.
- Als zijnde een zeldzame houten woning die na de Eerste Wereldoorlog door Amerikanen werd opgetrokken.

Historische waarde, in casu de architectuurhistorische waarde:

- Als zijnde een houten woning met een 'porch' aan de voorkant. Een 'porch' is een karakteristiek element dat veelvuldig voorkomt bij Amerikaanse woningen. Dit portaal verleent de woning dan ook een 'Amerikaans' uitzicht. De houten woning met 'porch' vormt dan ook een buitenbeentje binnen de types noodwoningen die na de oorlog werden opgetrokken.

Sociaal-culturele waarde:

- Als zijnde een private noodwoning, die opgetrokken is met weinig duurzame materialen en hierdoor getuigt van de moeilijke levensomstandigheden na de Eerste Wereldoorlog. De woning was ruimer en hierdoor ongetwijfeld aangenamer om te bewonen dan een doorsnee gestandaardiseerde barak, die door het Koning Albertfonds werd verspreid.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994 en 22 augustus 2006).

Brussel, 18-09-2009

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS